އީމާންތެރިކަމުން އިންސާނުން ދެކެވާ ލޯބި ވެސް ވަރުގަދަ ކުރުވާ
ސައުދުއްاله އަލީ
06 ޖޫން /10:25 2013 ހަވީރު
އިންސާނާގެ އަގީދާ އަކީ ލޯބީގެ އިހުސާސް ވަރުގަދަ ކުރު މުގައި މުހިންމު ދައުރެއް އަދާކުރާ އެއްޗެކެވެ. މިގޮތުން
އިސްލާމީ އަގީދާނުވަތަ އީމާންތެރިކަމުގެ ސަބަބުން اله އާއި ކައުނުގެ ތަބީއަތާއި ދި ރިހުރުމާއި މަރުވުން ދެކެ
ލޯބިވެ އެވެ. ހަމަ އެފަދައިން އިންސާނުންނާއި އެނޫން ވެސް މަޚްލޫގު ން ދެކެ ލޯބިވެ އެ ލޯބި އާލާކޮށް
ތަރައްގީކޮ ށްދެ އެވެ. މި ލިޔުމުގައި މި ބަލާލަނީ އިންސާ ނުން ދެކެ ލޯބި ވުން ވަރުގަދަ ކުރުވުމުގައި އީމާންތެރިކަން
އަދާކުރާ ދައު ރުގެ މައްޗަށެވެ.
މުއުމިނު އިންސާނާ އެހެން އިންސާނުން ދެކެ ލޯބިވުން ބިނާވެފައިވަނީ اله ދެކެވާ ލޯބީގެ މައްޗަށެވެ. މިގޮތުން اله
ދެކެ ލޯބިވާނަ މަ އެލޯބި ފުރިހަމަވުމަށްޓަކައި އިންސާނުންގެ ސާހިބާ ކައުއިތުރު ރަސޫލާ ދެކެ އެންމެ ފުރަތަމަ
ލޯބިވާންޖެހޭ ކަން އޭނާ ދަންނާނެ އެވެ. އެއީ ތިމާގެ އަމިއްލަ ނަފްސާއި މައިންބަފައިންނާއި އަނބިދަރިންނަށް ވުރެ
ބޮޑަށް اާلهއ ރަސޫލާ ދެކެ ލޯބިނުވާނަމަ އީމާންކަން ފުރިހަމަ ނުވާނެކަން ގަބޫލުކުރާ ތީ އެވެ.
އިންސާނުން ދެކެ ލޯބިވުމުގަ އި އީމާންތެރި ކަމުގެ ސަބަބު ން ދެން އެންމެ ވަރުގަދަވާ ލޯތްބަކީ މައިންބަ ފައިން ދެކެވާ
ލޯތްބެވެ. ސަ ބަބަކީ އީމާންތެ ރިކަމުގެ ދަށުން މައިންބަފައި ންނަށް ކިޔަމަ ންވުމާއި އެމީހުންނަށް ހެޔޮކޮށް ހިތުމާއި އެ
މީހުންނަށް ހެޔޮދުއާ ކޮށްދި ނުން ފަދަ ކަން ކަން ލާޒިމުވާތީ އެވެ. ހަމައެފަދައިން ގާތްތިމާގެ މީހުންނަށް ހެޔޮކޮށް
ހިތައި އެ މީހުންނަށް އަދާކޮށްދޭން ޖެހޭ ހައްގުތައް އަދާކުރުމަށް އީމާންތެރިކަން ލާޒިމު ކުރާތީވެ ހަޔާތުގެ ބައިވެރިޔާ
އާއި ދަރިންނާއި ދެންވެސް ރަހިމުގެ ގުޅުން އޮންނަ ގާތް ތިމާގެ މީހުން ދެކެ ލޯބިވާންޖެ ހެ އެވެ.
އަވަށްޓެރިންނާ މެދު ހެޔޮކޮ ށް ކަންތައް ކު ރުން އެއީ އީމާންތެރިކަމާ ގު ޅިފައިވާ ކަމެއްކަން ކީރިތި ރަސޫލާ ބަޔާން
ކުރައްވާފައިވާތީ އަވަށްޓެރިން ދެކެވެސް ލޯބިވާންޖެހެ އެވެ. މުސްލިމުން ގެ މެދުގައި އޮންނަން ޖެހޭ އެއްބަނޑު
އެއްބަފާ ކަމާއި ގާތް ގުޅުން ފުރިހަމަ ނު ކުރާ ނަމަ އީމާންކަމަށް އު ނިކަން ލިބެއެވެ. މިހެންވެ ތިމާއާ ކިތަންމެ
ދުރުގައި އުޅުނަސް ހަމަ ކޮންމެ މުސްލި މަކު ދެކެވެސް ލޯބިވާން ޖެހެ އެވެ. ހަމަ ތިމާގެ އެއްބަނޑު އެއްބަފާ
އަޚުންތަކެއް ފަދައިންނެވެ.

އިންސާނުން ދެކެ ވާންޖެހޭ ލޯބީގައި އީމާން ތެރިކަން އަދާކުރާ ދައުރު މިހިސާބުން ވެސް ނުނިމެ އެވެ. އިންސާނެއްގެ
ހައިސިއްޔަތުން ހަމަ ކޮންމެ އިންސާނަކު ދެކެވެސް ލޯބިވާންޖެހެ އެވެ. ނިސާއު ސޫރަތުގެ ފުރަތަމަ އާޔަތުގައި
ރަހިމުގެ ގުޅުން ދަމަހައްޓަން އަންގަވާފައިވާ އިރު އެތަނުގައި އެގުޅުމަކީ ހަމައެކަނި ގާ ތްތިމާގެ މީހުން ނޫންކަމާއި
އޭގައި މުޅި އިންސާނިއްޔަތު ޝާމިލުވާ ކަ މަށް ބައެއް އިލްމުވެރިން ވިދާޅުވެ އެވެ.
ސަބަބަކީ އެއާޔަތް ފެށޭއިރު މުޚާތަބު ކުރެ ވިފައިވަނީ މުޅި އިންސާނިއްޔަތަށް ކަމަށްވާތީ އެވެ. މިގޮތު ން މުއުމިނު
އިންސާނާ ހަމަ ކޮންމެ އިންސާނެއް ދެކެ ވެސް ލޯބިވާނެ އެވެ. ލޯބީގެ ދަރަޖައިގައި ތަފާތުތަކެއް ހު ރި ނަމަވެސްމެ
އެވެ. އެކަމަކު މުޅި އިންސާނިއްޔަތުގެ ވެސް އަދުއްވު ކަމުގައިވާ ޝައިތާނާ ދެކެ އިންސާނާ ލޯބި ނުވާ ފަދައިން
އިންސާނުންގެ ތެރެއިން ވެސް ޝައިތާނާގެ ދައުރު އަދާކުރާ މީހުން ދެކެ މުއުމިނަކު ލޯތްބެއް ނުވާނެ އެވެ.
އިންސާނުން ދެކެވާ ލޯބީގައި އޮތް ހަމައެކަ ނި އިސްތިސްނާ އަކީ މިއެވެ.
އިސްލާމީ އަގީދާނިޔާކުރާ ގޮތުން އިންސާ ނުން ދެކެ ލޯބިވާން ބާރުއަޅައިދޭ އެތައް ސިފަތަކެއް މުއުމި ނު އިންސާނާގެ
ކިބައިގައި އަށަގަންނުވަ އެވެ. އެއީ އެ އަގީދާގެ ދަށުން ކޮންމެ މުއުމި ނަކު ވެސް ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ
ސަބަބުންނެވެ. މިގޮތުން ގަބޫލުކުރަން ޖެހޭ އެއް ކަމަކީ، ހަސަބާއި ނަސަބާއި ގައިގެ ކުލަ އާއި ވާހަކަދައްކާ ބަހާއި
މިފަދަ އެއްވެސް ކަމަކީ އިންސާނާ އަށް މަތިވެރިކަމެއް ގެނެސްދޭ ކަ މެއް ނޫންކަމެވެ.
އެހެންވެ މިފަ ދަ އެއްވެސް ކަމަކަށް ނު ބަލަ އި ހުރިހާ އިންސާނުންނަކީ ވެސް ބިމުގެ އަސްލުން އުފެ ދިފައިވާ އާދަމުގެ
ދަރިންކަން މުސްލިމް އިންސާނާ ދަން ނަނާނެ އެވެ. ނަތީޖާއެއްގެ ގޮ ތުން ކޮންމެ އިންސާނަކީ ވެސް އޭނާގެ އަޚެއް
ކަމުގައި ދެކޭ ނެ އެވެ. އެހެންވެ ކީރިތި ރަސޫލާ ވެސް ނަމާދުގެ ފަ ހުން ކުރައްވާ ޒިކުރުތަކުގައި އެންމެހާ އަޅުންނަކީ
އަޚުންތަކެއް ކަމަށް ހެކިވެވަޑައިގަންނަވާ ވާހަކަ ވިދާޅުވެ އެވެ.
އީމާންތެރިކަ މަކީ އިންސާނާގެ ހިތުން ހަސަދަވެރިކަމާއި ރުޅިވެރިކަން ނައްތާލާ ކަމެކެ ވެ. ސަބަބަކީ މުއުމިނުން
ދުޢާކުރުމުގައި ވޭތުވެދިޔަ ސާލިހު މީސްތަ ކުންނާ މެދު ރުޅިވެރިކަމެއް ހަސަދަވެރިކަމެ އް ނުލެއްވުމަށް އެދި ދުއާ
ކުރަންޖެހެ އެވެ. އެކަކު އަނެކަކަށް ހަސަ ދަވެރި ނުވުމަށާއި ރުޅިވެރި ނުވުމަށާއި ދެކޮ ޅުވެރި ނުވުމަށް ކީރިތި ރަސޫލާ
ވަރަށް ބޮޑަށް ވަސިއްޔަތް ކުރައްވާފައިވެ އެވެ. އަދި އެކަލޭގެފާނު ސި ފަކުރައްވާ ގޮތު ގައި ހަސަދައަކީ އުންމަތްތަކު ގެ
اެلهގ
ބަލިމަޑުކަމެވެ. އެހެންވެ މުއުމިނަކު ނަމަ އެކަމުން ދުރު ހެލިވާން މަސައްކަތް ކުރާނެ އެވެ. ހަސަދައަކީ
މިންވަރުފުޅަ ށް އީމާންވުން ނަފީކުރާކަމެ އްކަން ދަންނަ ހާލުގަ އެވެ.
މުއުމިނަކު އިންސާނުން ދެ ކެ ލޯބިވުން ވަ ރުގަދަކޮ ށްދޭ އަނެއް ސަބަބަކީ ރުޅިވެރިކަމާއި ނަފުރަތްތެރި ކަމަކީ
އީމާންކަން އުނިކުރާ ކަމެއް ކަމުގައިވުމެވެ. އިންތިގާމު ކުރުމުގެ ގާބިލު ކަން ލިބިގެންވާ ހާލުވެސް އަފޫކުރާ މީހާ އެއީ

اެلهގ ހަޒްރަތުގައި މަތިވެރިވެގެންވާ މީހެކެ ވެ. އަމިއްލަ ނަފްސުގެ މައްޗަށް އެހެންމީހުން އިސްކުރުން ނުވަތަ
އީޘާރުގެ ސިފަ އަކީ ވެސް އީމާންތެރިކަން އިންސާނާގެ ކިބައިގައި އަށަގަންނުވާ ސިފައެކެވެ. މިސިފައަކީ އެހެން
މީހުން ދެކެ ލޯބިވާކަން ކަށަ ވަރު ކުރެވޭ ސިފައެކެވެ.
މައްކާ އިން މަދީނާ އަށް ހި ޖުރަ ކުރި މުސްލިމުންނާ މެ ދު މަދީނާގެ މުސްލިމުންގެ ކިބައިން އީޘާރުގެ ސިފަ ވަރަށް
މަތީ ދަރަޖައަ ކަށް ފެނިގެން ދިޔަ އެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި މިކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ތައުރީފު ކުރައްވާފައިވެ އެވެ.
ހަމައެފަދައިން ނަފުރަތުގެ ސިފަ މުސްލިމު ންގެ ހިތްތަކުން ދުރުހެލިކުރަ ން ޖެހެ އެވެ. ނަފްރަތާއި ރުޅިވެރިކަމާއި
ބިރުފަދަ އި ހުސާސްތަކުގެ ބޭނުން މުއުމި ނަކު ހިފާނީ ހަމައެކަނި اަلهއ ށްޓަކަ އެވެ. އެހެނީ އޭނާ އިންސާނުން ދެ ކެ
ލޯބިވަނީވެސް اله އަށްޓަކައި ކަމަށްވާއިރު އެކަލާނގެއަ ށްޓަކައި އޭނާ ރުޅިވެސް އަންނާނެ އެވެ. ނަފުރަތުވެސް
ކުރާނެ އެވެ.
މައާފު ކުރުމު ގެ ރީތި ސިފައަކީ ވެސް އީމާންކަމާ ގުޅިފަ އިވާ ސިފައެކެވެ. މިގޮތުން މު އުމިނު އިންސާނާ އާންމުކޮށް
އެންމެހާ އިންސާނުންނަށް މައާފު ކުރާނެ އެވެ. މި މައާފުކުރުން އީމާންކަމާއި ފިކުރު ގެ ގޮތުން ތަފާތުވާ މީހުންނާ
ހަމަ އަށް ވެސް ފޯރަ އެވެ. އެފަދަ މީހުންނަށް ހިދާޔަތު ދެއްވުމަށް އެ ދި ދުއާކުރެ އެވެ. މިފަދަ އެ ތައް ސިފަތަކެއް
އިންސާނާގެ ކިބައިގައި އަށަގެންނެވުމުގައި އީމާންތެރިކަ ން މުހިންމު ދައުރެއް އަދާކުރާތީވެ އީމާންކަން ވެގެންދަނީ
އިންސާނުން ދެކެ ލޯބިވު މަށް ބާރުއަޅާ އަދި އެލޯބި ވަރުގަ ދަ ކުރުމަށް އެހީތެރިވެދޭ ކަމެ އްކަމުގަ އެވެ.
މީގެ އިތުރުން މީސްތަކުން ދެކެ ލޯބި ނުވާނަމަ އެއީ އީމާންކަން ފުރިހަމަ ނުވާ ކަމެއްކަމާއި އަދި އީމާންކަން
ފުރިހަމަ ނުވާނަމަ ސުވަރުގެ އަށް ނުވަދެވޭނެކަން މުއު މިނު އިންސާނާ ދަންނާތީވެ މިލޯބި ވަކިންބޮ ޑަށް އިތުރު
ވެގެންދެއެވެ. މިގޮތަށް އެހެ ން އިންސާނުންނާ މެދު ވަރު ގަދަވާ މިލޯބި މިއީ އިންސާނާގެ ދިރިއުޅުމަށް ނުހަނު
ބޭނުންތެރި ކަމެކެވެ. އެއީ އިންސާނާ އަށް ބާއްޖަވެރިކަ ން ގެނެސްދޭތީ އެވެ. އަދި މިލޯބި ވަރުގަދަވާ މިންވަރަކު ން
ދުނިޔެ އާއި އާޚިރަތް ބާއްޖަ ވެރި ކުރުމުގައި ކާމިޔާބު އިތު ރު ވެގެންދާތީ އެވެ.